

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

54 YAŞINDA..

Hüseyin Önder - EMO Yönetim Kurulu Yazmanı

Elektrik Mühendisleri Odası; kuruluşu ile görevli müteşebbis heyetin toplanti çağrısıyla, Ankara'da 26 Aralık 1954 tarihinde 1.Genel Kurulu'nu gerçekleştirmiş ve çalışmalarını o günden bu yana artan bir kararlılık ve özveri ile sürdürmektedir.

Tüm çalışmalarında ülke, meslek ve meslektaş sorunlarından hareketi kendisine temel ilke edinen EMO gücünü sadece üyesinden ve onun örgütlü gücünden almaktadır.

EMO, Anayasa'nın 135. maddesi ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Yasası hükümlerine göre kurulmuş, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Ülkemizin en önemli mühendislik disiplinleri arasında yer alan elektrik, elektronik, bilgisayar ve biyomedikal mühendislerinin üye olduğu EMO, yargı gözetimi altında yapılan seçimlerle belirlenen yönetim organlarına sahip, demokratik, mesleki kitle örgütüdür.

EMO, kendisine yasalarla verilmiş olan görevleri bugüne kadar kamu yararı çerçevesinde yerine getirmiş, getirmeye de devam edecektir.

Anayasa'ya dayanarak kurulmuş, kamu kurumu niteliğine sahip TMMOB'un diğer Odaları gibi EMO'nun da hiçbir siyasal ayırım gütmeyen bilimsel gerçekler ışığında, yalnızca hukuki anlamda değil, her türlü platformda kamu yararı temel olarak sürdürdüğü mücadelesi kamu yararı görevinin yerine getirilmesi örnekleri ile doludur.

Son günlere EMO da dahil olmak üzere TMMOB ve bağlı Odalarına yönelik saldırı ve karalamalar, TMMOB'nin,

bağlı Odalarının ve elbette EMO'nun halkımız, ülkemiz ve insanlığın ortak çıkarları için sürdürdüğü mücadelenin ne denli doğru, önemli ve anlamlı olduğunun kanıtlanmasından başka bir anlam taşımamaktadır.

EMO Bugünlere Nasıl Geldi?

1938 yılında iki mühendis milletvekilinin önerisiyle yasalanan "Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun" Cumhuriyet döneminin meslek alanımıza ilişkin ilk düzenlemesidir. Bu yasanın da yardımıyla 1930'lardan itibaren mühendisler toplumu yaşamında etkin bir güç olarak ortaya çıkmışlardır. Sayıları giderek artan mühendis ve mimarlar önce dernek biçiminde örgütlenmeye başlamışlardır. 1954 yılında, Mühendis milletvekilleri Himmet Ölçmen ve Süleyman Kuranel'in yasa önerileri birleştirilerek, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası Meclis'te kabul edilmiştir. Yasa

önerisini hazırlayan Konya Milletvekili Himmet Ölçmen gerekçe bölümünde şu görüşlere yer vermiştir:

"Bilindiği gibi teknik, sosyal ekonomide mühim bir rol oynamakta ve zamanımızda insanların pek çok ihtiyaçları teknik sayesinde temin edilebilmektedir.

Sosyal hayata iyi bir veche veren teknik ve ekonomik faaliyetlerde muhtelif branşlara mensup mühendislerin ve mimarların ihtisasları dahilinde ve meslek prensiplerine uygun olarak çalışmaları ve işbirliği yapmaları memleket menfaati icabıdır. İleri memleketlerde bu mevzulardaki büyük problemler teknik elemanların geniş ölçüde fikri ve bedeni işbirliği ile hal edilmekte programlaştırılmaktadır.

Buna mukabil ihtisasa ve muhtelif meslek adamları arasında işbirliğine ehemmiyet verilmeyen hallerde milli servetler bilgisiz ellerde heder olur. Türkiye'de tekniğin devamlı inkişafının sağlanması ve bu suretle

memleketin imar ve bayındırlık işlerinde teknikten azami bir şekilde faydalanma imkanlarının elde edilmesi gayesiyle mühendislerin ve mimarların teşkilatlandırılması bu tasarının esasını teşkil eder.”

Gerekçede böyle bir örgütlenmeden beklenen yararlar arasında şu görüşler de yer alıyordu:

“Tekniğe lüzumu kadar önem verilerek, memleket ihtiyacına ve karakterine göre veche verilmesi. Bu cemiyetlerden memleketin teknik şurası ve planlama organı olarak faydalanılması.

Mesleki ahlakın teessüsünün ve yükselmesinin sağlanması ve kötü niyetli iktidarsız Teknik elemanlara cemiyet tarafından inzibati cezalar tatbiki suretiyle iyi iş görülmesinin temin edilmesi.

Muhtelif kademelerdeki teknik elemanlar arasında kuvvetli bağlar ile bir iş ahengi kurulması ve mesleki faaliyetlerin her kademesinde işçi ve teknik elemanların vasıflarının iyileşmesini, bilgi ve kabiliyetleri nispetinde daha yüksek kademelere yükselmelerini sağlayacak imkanların hazırlanması.”

Böylece sayıları 5 bin civarında olan mühendis ve mimarları 10 meslek Odasında örgütlemek üzere 1954 yılında 6235 sayılı yasa ile TMMOB kuruluyor.

Ülkemizde elektrik ve elektronik mühendislerinin TMMOB Yasası çerçevesinde belirlenmiş bir meslek örgütüne kavuşmalarına yönelik ilk adım, 18-22 Ekim 1954 tarihleri arasında toplanan TMMOB 1. Genel Kurulu'nda alınan Elektrik Mühendisleri Odası'nın kurulması kararı ile atılmıştır. Merkezi Ankara olmak üzere elektrik, muhabere, fizik ve radyo mühendislerini bünyesinde bulundurması hedeflenen EMO'nun kuruluşu ile görevli müteşebbis heyetin toplantı çağrısıyla, Ankara Kızılay Salonu'nda, 26 Aralık 1954 tarihinde 1. Genel Kurul gerçekleştirilmiştir.

29 Aralık 1954 tarihinde ilk toplantısını yapan EMO Yönetim Kurulu, Odanın kuruluş sürecine büyük katkı koyan

1 sicil numaralı üyesi Emin İplikçi'yi Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirerek görev dağılımını gerçekleştirmiştir. Elektrik mühendislerinin üye kaydedilmesi ve Oda Talimatnamesi (Tüzük) hazırlık çalışmaları yönetim kurulunun birincil faaliyet alanı olmuştur.

1. Dönem içinde, 26 Mart 1955 tarihinde yeniden toplanan EMO Genel Kurulu'nda, Oda Tüzüğü görüşülerek kabul edilmiş ve yapılan seçimler sonucunda TMMOB 2. Genel Kurulu'na gidecek delegeler ve TMMOB organlarına EMO tarafından gösterilecek adaylar saptanmıştır.

4 Nisan 1955 tarihinde toplanan TMMOB 2. Genel Kurulu'nda diğer odalarla birlikte EMO'nun Tüzüğü onaylanmış ve aynı Genel Kurul'da “6235 sayılı yasa ile bunun taşıdığı anlam aracılığıyla odaların tüzel kişiliğe sahip olduğu” hakkında bir önerge oybirliğine yakın çoğunlukla kabul edilmiş ve Odaların “TMMOB ... Odası” biçiminde unvan kullanmaları kabul edilmiştir. Bu tarih itibarıyla TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası 6235 sayılı Yasa'nın gerektirdiği kuruluşa ilişkin bütün yasal ve yönetsel işlemlerini tamamlamıştır.

EMO'nun çalışmalarına başladığı ilk yıllarda, çalışma yeri mekanı temin edilmesi, üye kaydedilmesi ve giderlerin karşılanmasına yönelik sorunlar, ilk dönem yönetim kurullarının çözülmesi gerekli yoğun bir uğraşının içine girmesine neden olmuştur. İlk kuruluş sürecinde, çalışma yerinin sağlanması ve giderlerin karşılanmasında Etibank Genel Müdürlüğü'nün yakın ilgi ve desteğini görmüştür. Etibank, Enerji Etüd ve Tesis Şubesi'nin Ankara Ziya Gökalp Caddesi'nde bulunan binasında bedelsiz olarak büro donanımlı üç oda tahsis etmiş ve ayrıca önemli ölçüde bağışta bulunarak, ilk aylardaki maddi sorunların çözümünü de katkıda bulunmuştur.

EMO kuruluşunun ilk beş ayını Etibank'a ait binada geçirmiştir. EMO'nun kuruluşundan itibaren olumlu bir ilişki sürdürdüğü Makina

Mühendisleri Odası ile birlikte ortak yer sağlmasına yönelik girişimler, Türk Yüksek Mühendisler Birliği'nin Ankara Yenışehir'de Atatürk Bulvarı üzerindeki binasının 4. katının ortak kiralınması ile sonuçlanmış ve 1955 yılının Haziran ayının ilk haftasında yerleşilmiştir.

1965 yılında Kızılay İhlamur Sokak'ta kendisine bir çalışma yeri edinen Odamız, şu anda bu binanın tamamına sahip olmuş ve üyelerine 5 katlı kendi mülkü olan binada hizmet vermektedir.

Öte yandan TMMOB'nin kuruluş sürecinde Bayındırlık Bakanlığı'na başvuruda bulunan elektrik mühendislerinin kurulan EMO'ya üye kaydedilmesi, aidat toplanması ve katılımcılığı arttırmaya yönelik çalışmalar, ilk yıllardaki tüm yönetim kurullarının başta gelen görevleri olarak sayılmakta ve sürekli gündemde bulunmaktadır.

Kuruluştaki Üye Profili

İlk dönemde Oda'ya kayıt olan üyelerin yüzde 75'inin Ankara ve İstanbul'da çalışmakta oldukları ve ülke dağılımının oldukça dengesiz biçimde bulunduğu bilinmektedir.

TMMOB tarafından EMO'ya bildirilen kaydedilmesi gereken 672 meslektaşımızın 11 kadın, 661 erkek olduğu, 407 ülke içi, 273 ülke dışı diploma sahibi olduğu, 444 kişinin üniversite, 229 kişinin diğer okullar kapsamında eğitimlerini tamamlamış oldukları; 126 kişinin serbest çalıştığı, 546 kişinin memur bulunduğu; 296 kişinin bir, 225 kişinin iki, 71 kişinin ise ikiden çok yabancı dil bildiği kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Mesleki çalışmaların ve Oda politikalarının esas olarak komisyon ve kurullarda biçimleneceği görüşünü kuruluşundan başlayarak benimseyen EMO'nun 1. dönemde ilk kurduğu komisyonlar, Atomun Sulh Yoluyla Kullanılması'na dair komisyon ile Neşriyat Encümeni'dir (üyeler: Dr. Müh. Şefik Altay, Yük. Müh. Mehmet Erdemir, Yük. Müh. Turgut Özal).

Aralık 2008 itibarı ile EMO'nun yaşayan kayıtlı üye sayısı 40 bin 176'ya ulaşmıştır. Kayıt olan son üyeye verilen numara ise 42 bin 669'dur. Üyeleri-mizden 1136'sı emekli olurken, 708'i ise vefat etmiştir. EMO kayıtlarına göre kamuda çalışan üye sayısı 9 bin 854, özel sektörde çalışan üye sayısı 7 bin 693 ve kendi adına çalışan sayısı ise 13 bin 338 kişidir. 40 bin 176 üyemi-zin 3 bin 946'sı kadın, 36 bin 230'u ise erkektir.

435. Sayıya Ulaşan Elektrik Mühendisliği Dergisi'nin Doğuşu

EMO, üye kitlesi ile sıcak bağı kurulması bağlamında en etkin araç olarak gördüğü Oda'nın elektrik mühendisliği yayın organı olması düşüncesini, 1955 yılında yayımladığı bülten yerine, Aralık 1956'dan başlayarak Elektrik Mühendisliği Mecmuası'nı yayımlamaya başlayarak gerçekleştirir ve ilk sayısında amacını şu şekilde açıklar:

"Mesleğin inkişafı ve meslektaşlar arasında haberleşmeyi temin maksadıyla çıkarmayı tasarladığımız mecmua ile odanın kuruluşu maksat ve gayelerinin tahakkuku için lüzumlu neşir yolunu açmış bulunuyoruz... Gerek zirai gerekse sınaî sahada, memleketimizin bu iki yönlü ve fakat birbirinin mütemmimi bulunan kalkınmasında elektrik mühendislerine düşen vazife küçümsenmeyecek kadar büyüktür. Her iki sahada elektrik mühendislerine düşen vazifelerin, ilmin ışığı altında bilhakkın yapılabilmesi ise ancak fikirlerin çarpışmalarından meydana geleceği tabiidir. İşte elinizdeki mecmua bu icabın yerine getirileceği bir meydan olacak ve ayrıca meslektaş hak ve menfaatlerinin korunmasına, meslek haysiyet ve şerefinin yükseltilmesine hizmet edecektir..."

Aralık 1956'da yayın hayatına başlayan Elektrik Mühendisliği Mecmuası (bugün 'Dergisi') günümüzde 435. sayısına ulaşmıştır ve ilk başyazısında dile getirilenleri sürdürmektedir.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ
MECMUASI
Elektrik Mühendisleri Odası Neşir Organıdır
Ankara, Aralık 1956
Yıl 1 Sayı 1

İÇERİKLER

Yazı	Sayfa
Elektrik Mühendisliği Mecmuası Neşir Hayatına Girerken	1
Mecmua Hakkında	2
Elektrik Mühendisleri Odası, Mühendisler Odası	3
Yazıya İlişkin Bazı Teknik Terimlerin Kullanılması, F. F. Akar	4
Yeni Telemeterlerin Kullanılması ve 24 Güne Devam Eden Telemeterlerin Yapılması, M. Akar	5
Çok Yüksek Gerilimli Elektrik Tesislerinin Kurulması, E. Akar	10
Yazıya İlişkin Bazı Teknik Terimlerin Kullanılması, E. Akar	11
Yeni Telemeterlerin Kullanılması, E. Akar	12

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ
MECMUASI
Elektrik Mühendisleri Odası Neşir Organıdır
Ankara, Aralık 1956
Yıl 1 Sayı 1

Hayatına girerken
E. ATATÜRK
"Hoyatta En Hakiki Mürşit İhtidâr"
EVO (Avusturya Elektroteknik Cemiyeti) -
nün neşir organı E und M. 1889 dan beri ge-
nen Institution of Electrical Engineers (In-
giliz Elektrik Mühendisleri Toplumları) in ne-
şir organı JOURNAL ve nihayet 1884 'den be-
ri çıkan American Institute of Electrical En-
gineering'in neşir organı olan ELECTRICAL
ENGINEERING mecmuaları yanında, henüz
çıkarmakta olmayan mütevelli mahabiyetini
büyüklerdir.

Bu itibarla ki, bugün ilk sayısıyla ne-
şir hayatına girmiş olan Mecmuamız müste-
lak gayretlerimizle yayınyı boy atmadan daha
işmesi, mecmua dileyi ile bir noktadan daha
temas noktasından verildiği mahabiyetini
kadar bu noktasından verildiği mahabiyetini
Difer karaktan, gerek zirai gerekse sınaî
sahada, memleketimizin bu iki yönlü ve fakat
birbirinin mütemmimi bulunan kalkınmasında
Elektrik Mühendislerine düşen vazife küçün-
Her iki sahada da Elektrik Mühendis-
rine düşen vazifelerin, ilmin ışığı altında bilhakkın
yapılabilmesi ise ancak fikirlerin çarpış-
malarından meydana geleceği tabiidir. İşte e-
linizdeki Mecmua bu icabın yerine getirilece-
ği bir meydan olacak ve ayrıca meslek haysiyet ve
menfaatlerinin korunmasına, meslek haysiyet ve şerefinin yükseltilmesine hizmet ede-
cektir.

Sayılarımızda
İDARE HEYETİ

52 yıldır çıkarılan ve 435. sayıya ulaşan Elektrik Mühendisliği Dergisi yanında EMO uzmanlık alanlarına giren konularda yüzü aşkın sayıda eser yayınlamıştır. 2008 yılı içinde Cumhuriyet Gazetesi ile birlikte çıkarılan ve her ayın son Salı günü yayımlanan Cumhuriyet Enerji Ekinin baskı sayısı ise 100 bin dolayındadır.

Mesleği gereği bilgisayar ile yoğun bir ilişki içinde olan üyelerimiz ve dolayısı ile EMO elektronik ve bilgisayar uygulamalarında oldukça fazla yol almıştır. <http://emo.org.tr> adresli İnternet sayfası üzerinden uzun dönemde üyeleri ile her türlü ilişkiyi elektronik ortama taşımaya hedefleyen EMO, üyelerine verdiği ücretsiz ve ömür boyu geçerli emo.org.tr uzantılı e-posta adresi ve ftp dosya adresi ile bu hedef konusunda oldukça ileri adımlar atmıştır.

EMO, kuruluşunun 50. yılında tüm birikimini elektronik ortama taşımış ve İnternet aracılığıyla üyelerinin yanı sıra kamuoyu ile de paylaşmıştır.

EMO üyelerine eğitimler vererek, mevzuat, bilim ve teknik alanındaki gelişmeler konusunda mühendislerin mesleki alanda gelişimini artıracak çalışmalar da yürütmektedir.

Yaşanan hızlı teknolojik gelişimin Mühendislik eğitimi alanında zorunlu kıldığı bir diğer önemli konu da meslek yaşamı boyunca sürekli eğitim gereksinimidir.

Mühendislerin mezun olduktan sonra teknolojik gelişimin çok hızlı yaşandığı bu dönemde uygulanan eğitim teknolojisi, üretim ve istihdam politikalarından dolayı üretimin içinde etkin bir şekilde yer alamamaları kısa bir dönem içerisinde mesleki deformasyonun başlamasına neden olmaktadır.

Mühendisler mesleklerini meslek yaşamları boyunca öğrenmeye devam ederler. Bu da öğrenme alanında süreklilik demektir. Bu nedenle mühendisçe bir yaşam, öğrenme ve üretim alanında sürekliliğe zorunlu

bir yaşam olarak ele alınabilir. Bunun için de mühendislik eğitiminde temel bilgilerin sağlıklı ve tam olarak verilmesi ile sürekli eğitim ve yaşam boyu öğrenime çağdaş bir mühendislik formasyonu kazandırılması önem taşımaktadır.

Örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim zaman içinde “kullanılmayan” bilgi haline gelmekte veya yetersiz kalmaktadır. Bu yüzden, artan bilgi birikimine hızlı ulaşma, edinilen bilgi ve deneyimleri paylaşma ve üretim süreçlerinde değerlendirebilme becerisi için sürekli bir “meslek içi eğitim” gereksinimi vardır.

Böylesi bir meslek içi eğitim Elektrik, Elektronik, Bilgisayar, Biyomedikal Mühendislerinin yasal örgütü EMO’nun temel görevlerinden biridir.

Üyelerimizin bileşimi ve içinde buldukları sektörlerin sürekli gelişen teknolojilere sahip olması gibi temel nedenler meslek içi sürekli eğitimi zorunlu kılıyor. Temel bir ihtiyacın bilincinde olan EMO, 2004 yılında Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi’ni (MİSEM) kurmuştur.

2004 yılından buyana MİSEM tüm Türkiye’deki üyelerinin ihtiyaçlarını gözeterek ve sürekli yeni konular ekleyerek eğitimleri merkezi olarak organize etmiştir. Verilecek eğitimlerin içeriği, ders notları ve eğitimler MİSEM tarafından belirlenmekte ve MİSEM, Türkiye genelinde standart bir seviyede eğitimlerin verilmesini sağlamaktadır.

MİSEM tarafından seminerlere katılarak başarı gösterenlere verilen “Yetkilendirme Belgesi”, üyemizin bir konu hakkında güncel bilgilerle eğitildiğini ve yetkili olduğunu belgelemektedir.

Kurulduğu günden bu yana MİSEM tarafından belgelendirmeye yönelik olarak çeşitli başlıklarda 414 eğitim yapılmış olup 9 bin 48 üyemiz belgelendirilmiştir. Belgelendirilen üyelerimizin 577’si kadın olup, erkek üye sayısı 8 bin 471 kişidir.

SMM (Serbest Müşavir Mühendis) olarak çalışmak isteyen üyelerimiz için zorunlu olan formasyon eğitiminden geçen üye sayısı ise 2 bin 681 kişidir.

Görüleceği üzere 4 yıl kadar kısa bir süre içinde 11 bin 729 üyemiz belgelendirmeli eğitimlere katılmıştır. Bu aynı zamanda çalışan üyelerimizin nerede ise yarısının, Oda ve birimleri ile birebir ilişki kurması demektir.

EMO belgelendirme amaçlı eğitimlerin yanında birimlerince üyelerinin gereksinimi olan hemen her alanda bilgilendirme ve tanıtım amaçlı kurs ve seminerler de düzenlemektedir.

Diğer yandan 2 Mayıs 2007’de yürürlüğe giren 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” ve bu yasa kapsamında 25 Ekim 2008’de yayınlanan “Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Yönetmelik”in Odamıza tanıdığı görev, yetki ve sorumlulukların yerine getirilebilmesi için şimdilik merkezi düzeyde kurulan “Enerji Birimi Koordinatörlüğü” gerekli altyapı çalışmalarını sürdürmekte olup 2009 Nisan ayında EİEİ Genel Müdürlüğü’nden alınacak “Yetkili Kuruluş” belgesi ile “Enerji Yöneticiliği” ve “Etüt-Proje” eğitimlerine başlanacak ve üyelerimize, sanayide veya binalarda “Enerji Yöneticiliği” gibi yeni bir “iş alanı” yaratılacak ve aynı zamanda Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketi kuracak veya bu şirketlerde görev alacak üyelerimizin bu alanda “yetkilendirilmesi” ve denetlenmesi sağlanacaktır.

Mühendislik Önünde 3 Temel Sorun

Üretimin gözden çıkarıldığı ekonominin faiz, döviz, borsa kaskacına sokulduğu ve bundan ibaret olarak anlaşıldığı günümüzde EMO ve üyeleri de önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Birinci sorun işsizlik ve meslek dışı çalışma zorunluluğudur. İşsizlik ve meslek dışı çalışma sorunu konusunda

çok çeşitli rakamlar verilebilir. TMMOB tarafından yürütülen ve sonuçlarının yakın zamanda açıklanacağı profil çalışmasının ilk değerlendirmelerine göre ortalama işsiz sayımız yüzde 25 civarında. İşsizlik oranı yüzde 50'nin üzerinde olan mühendislik dallarımız da var. Avrupa'nın, Amerika Birleşik Devletleri'nin, genel olarak gelişmiş ülkelerin bir mühendis ya da mimarın eğitim harcamalarına (kişisel harcamalar hariç) ilköğretimden başlayarak üniversite lisans eğitimi sonuna kadar yaklaşık 100 bin dolar harcadığı düşünülürse ve bu rakamı üçte bir oranında Türkiye'deki mühendis ve mimarlara yani 500 bine yakın mühendis ve mimara yansıtırsak 15 milyar dolarlık bir kaynağı bir tarafa bırakmışız, değerlendirmiyoruz demektir.

Uluslararası ilişkilerde bir araya geldiğimiz gelişmiş ülke mühendislerine soruyoruz ; "Sizin ülkenizde işsiz olan mühendislerin sayıları, oranları nedir?" Önce şaşırıyorlar, "Yani iş arayan demek istiyorsunuz" diyorlar. Düzeltiyoruz; "Peki öyle olursa ne olur?" İşte kimisi binde 7 diyor, kimisi vallahi bizde galiba yüzde 1 mertebesinde diyor, bunu daha bilimsel verilerle, böyle anketlerle yapan ülkelerde karşımıza çıkan rakam binde 9, yani yüzde 1'in altında. Kalkınıyoruz, büyüyoruz masalları altında büyümenin ve kalkınmanın temel gücü teknik elemanlar işsizlikle boğuşuyorsa, ülkemizde yanlış giden bir şeyler var demektir.

İkinci sorun, mesleğimizi uygulayamama. Mesleği uygulayamamadan kastımız meslek dışı çalışma değil. Mühendisiz, kendi uzmanlık alanımızda çalışıyoruz, ama ne aldığımız eğitime ne bu eğitimde elde etmiş olduğumuz bilimsel yöntem ve verilere, bilgilere ihtiyaç duymadan bir çalışma yapıyoruz. Peki bu sorunu nasıl çözeceğiz? Bunu çözebilmemiz için her şeyden önce içinde yaşadığımız ülkede bilimin ve teknolojinin belli bir noktada olması lazım. Aslında belli bir noktada olması lazım derken,

yani bütün dünyaca kabul edilen, bir ülkenin veya bir alanın rekabet gücü teknolojiye yatıyor. Teknoloji için bilim üretmek, bilimsel bilgiyi üretmek zorundasınız, teknoloji üretmek zorundasınız. Başka türlü rekabet etme şansınız yok. Peki, Türkiye'de ne oluyor? Türkiye'de yatırımsızlığı, üretimsizliği, bütün bunları bir tarafa koyun, bilim ve teknoloji alanına geldiğiniz zaman yapılan hiçbir şeyin olmadığını yıllardır sadece bir takım projelerin havalarda uçuştüğünü, onlarca uygulanamayan strateji planlarını görürüz. Gelişmiş ülkelerin Ar-Ge araştırmalarına ayırdığı kaynak gayrisafi yurt içi hasıla yüzde 2.5'ler mertebesindeyken Türkiye'de bu rakam binde 5'ler mertebesinde sürünüp duruyor yıllardan beri. Türkiye'de eşik değer olan yüzde 1'e dahi ulaşamamışsınız, gelişmiş ülkelerle teknolojik farkınızı kapatabilmek için sizin çok daha fazla yatırım yapmanız gerekiyor.

Üçüncü sorun, yukarıda söylediklerimizin doğal uzantısı olarak ülkemizdeki mühendislerin ekonomik haklarında ve mesleki haklarında ciddi bir daralma ve gerileme olması.

Asgari ücretin altında çalışan mühendisin olduğunu, Fransa'da ortalama mühendis ücretinin 6 bin Avro düzeyinde olduğunu biliyoruz. Türkiye'de kamuda çalışan, ortalama meslektaşlarımızın ücretlerinin 2 bin lira mertebesinde olduğunu, dolayısıyla 4 kişilik bir ailenin yoksulluk gelirinin altında gelir ettiğini biliyorsunuz.

İthal Teknoloji İle Bir Yere Varılamaz

Bunların hepsi aslında bir bütünün parçaları. Yıllardan beri söylüyoruz, elimizde önemli olan araçlar var, o araçlar bilimsel bilgi, yöntem ve teknoloji. Ne yapmaya çalışıyoruz? Bunları halkımızın ihtiyaçlarını karşılamak için kullanmak istiyoruz. Bunu yaparken de doğal olarak aldığımız formasyona, üstlendiğimiz sorumluluklara uygun bir gelir düzeyi talep ediyoruz.

Yapabiliyor muyuz? Yapamıyoruz. Niye yapamıyoruz? Anadolu'nun güzel bir deyimi var, "Köpekleri saldırlar, taşları bağladılar." Bizim araçlarımız bağlıdır, kullanmamıza izin verilmez. Bilimsel bilgiyi, aldığımız eğitimi, formasyonu, teknoloji kullanmamıza imkan yoktur. Ama öbür taraftan da bu uluslararası teknelci sermayenin sınırsız, kuralsız, vahşi egemenliğinin önündeki bütün engelleri kaldırmışlar. İşte yaşadığımız Türkiye bu. İşte mühendislerin sorunlarının temelinde yatan bu.

Buna EMO olarak karşı durduk; buna karşı mühendis ve mimarlar teslim olmayı seçmediler; bu koşullara karşı Türkiye'nin emekçilerle birlikte mühendisleri de alanlarda, salonlarda, iş yerlerinde, kendi odalarında, örgütlerinde ne yapabileceği hesabını yaptılar.

TMMOB'da ve Odalarında, EMO'da dahil olmak üzere, ne yapmaya çalışmışız? İşte bu akıl dışı, kabul edilemez koşullara karşı sistemi deşifre etmeye çalışmışız. Bundan daha doğal bir şey olmaz. Bu toplumun eğitim almış bir kesiminin örgütü olarak, olayları kendi uzmanlık alanlarımızdan kal-karak derinlemesine incelemek gibi bir imkanımız var, bir yeteneğimiz var. Buna sahip olmayan önemli bir toplum kesimi var, bu anlamda bir toplumsal sorumluluğumuz var. O sorumluluk diyor ki, kendi meslek alanında, kendi uzmanlık alanındaki olayları deşifre et, anlat halka. Toplumsal sorumluluğumuzun birincil maddelerinden bir tanesi bu. EMO kuruluşundan bu yana bunu yapmaya çalışmış ve becermiştir de.

Ne söylemişiz? "Ey yönetenler, ey iktidarlar siz şayet bu ülkede bilimi ve teknolojiyi ön plana çıkarmaz iseniz, bunu yabancı sermayenin eline terk ederseniz yapabileceğiniz hiçbir şey yok." Bunu bilim söylüyor. Biz de yıllardan beri söylüyoruz; ithal teknolojiyle hiçbir yere varmak mümkün değildir, yaparak öğreneceksiniz, araştırarak öğreneceksiniz. Bunu yapmadığımız takdirde sizin bugünkü çağdaş dünyayı yakalama olanağınız yok.

Bayrak Yarışı Devam Ediyor

Bu çalışmalar sonuçta insanlar ile üyelerimiz ile yürütülüyor. Hiçbir karşılık beklemeden yıllardan bu yana özveri ile çalışan emek koyan değerlerine EMO her zaman sahip çıktı, çıkıyor. İbrahim Atalı, Tevfik Okumuş, Mehmet Aysan, Celal Polat, Hasan Balıkçı, Mustafa Şahin, Cihan Kayıket, Alaattin Anahtarıcı, Eyüp Sabri Aksüt, Halil Eker, Ataman Kınış, Kaya Nomaler, Nazif Tepedelenlioğlu, Lütfi Akkan, Metin Oruç Beştepe, K.Serdar Aykın, Recep Aktaş, Necdet Girişmen, Kenan Büken, İstikbal Koşar, Mehmet Başoğlu, Müslim Baştürk, Nihat Özgür, Mesut Ulutaş, Yüksel Leventoğlu, Ali İhsan Alpaslan, Mehmet Şen, Tülin Aydın, Vehbi Aslan ve yüzlerce arkadaşımız. Ne yaptılar bu arkadaşlarımız? Bu arkadaşlarımız mühendislik ve mimarlık mücadelesinde, Türkiye'nin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde bir dönem hizmet ettiler. Keşke şu anda aramızda olsalar da bu mücadeleyi yine coşkuyla birlikte sürdürebilseydik. Ama bu bir bayrak yarıştıydı, onlar bu bayrak yarışında bayrağı aldılar, belli bir süre taşıdılar. Anıları mücadelemize yol gösteriyor.

Hükümetlerin Siparişiyle Çalışma Yürütülmez

TMMOB Ana Yönetmeliği 3-b maddesi kuruluş amacımızı şu şekilde tanımlamaktadır:

"Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının ortak gereksinimlerini karşılamak, mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınaî

üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak."

Görüldüğü üzere, mimarlık, mühendislik ve şehir plancılığı mesleklerini yerine getirenler genel kamu ve ülke yararı doğrultusunda gerekli gördükleri bütün çalışmaları yapabilmektedirler. Bu çalışmalar için Başbakan'ın ya da büyükşehir belediye başkanlarının izni veya onayı gerekmemektedir. Öte yandan hatırlanması gereken bir diğer nokta da, saltanatın kaldırılmış olduğu ve yönetim şeklimizin Cumhuriyet olduğudur. İktidar temsilcilerinin en fazla rahatsızlık duyduğu yasal mücadele sonucunda iş yapılamadığı yolundaki söylemler ise bizzat yapmaya kalktıkları işlerdeki hukuksuzluğun ortaya çıkmasından başka bir şey değildir. TMMOB'a bağlı birimler gibi EMO'da tam da bu noktada yönetmeliklere uygun çalışmalar yapılmakta ve bu çalışmalar mahkemeler tarafından da haklı bulunmaktadır.

Meslek Odaları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olup, hükümetlerin ve belediyelerin siparişleri ile çalışma yürütmezler. Odaların yerel organları olan Şubeler meslek disiplinleri çerçevesinde etkinlikler yapar ve yaptıkları çalışmaların sonuçlarını kamuoyuna aktarırlar. Bu organlar yaptıkları çalışmaları mesleki bir temelde gerçekleştirirler. Ancak bu çalışmaları mesleki değil de ideolojik olarak değerlendiren önyargılı anlayışlara karşı Odalar ne yazık ki çaresizdir. Odaların çalışmalarını ideolojik olarak görme eğilimindeki önyargılı ve anlaşılmasız mantık, bugünün yerel yönetim anlayışı açısından önemli bir sorundur.

EMO ve birimlerinin bugüne kadar hukuksal alanda yaptıkları mücadeleler sonucunda mahkemelerin Odaların lehine karar vermesi, Odaların haklılığını kanıtlamaktadır. Ayrıca bu çalışmalar ve hukuksal mücadeleler her hükümet döneminde yapılmıştır. Durum bugünkü siyasal iktidarın anlamak istediği gibi EMO ve birimlerinin sadece kendilerinin yaptıklarına karşı çıkmak amaçlı değildir. Aksine her dö-

nem üyelerimizden aldığımız güç ile kamu çıkarları doğrultusunda benzeri çalışmalar yapılmıştır, bundan sonra da yapılmaya devam edilecektir.

EMO ve bağlı şubeleri, her iki yılda bir yaptıkları genel kurullarda üyelerine hesap vermektedirler. Odaları ele geçirmeye çalışan anlayışlara karşı mühendisler bugüne kadar nasıl davrandıysa aynı şekilde davranmaya devam edeceklerdir. Ülke, meslek ve meslektaş sorunlarının çözümü yönünde, emekten ve halktan yana, bilimin ve teknolojinin yol göstericiliğinde, aydınlık bir ülke ve dünya için, insanca bir yaşam mücadelemize gelen ve gelecek bütün baskılara, engellemelere ve saldırılara karşı durulmaya devam edilecektir.

Kuruluşunun 54. yılı nedeniyle EMO herkese ve her yere bir kere daha duyuruyor: 50 yılı aşan deneyim ve birikiminin ışığında, özellikle 70'lerden beri yarattığı değerler ve mesleki demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğu ile hareket eden EMO ve birimleri, örgütlü üyeleri ve kadroları ile birlikte, önümüzdeki yıllarda da meslek ve meslektaş sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağını bilerek çalışmalarını yürütecektir.

EMO, önümüzdeki yıllarda da özgür ve demokratik bir Türkiye özlemiyle, emekten ve halktan yana mücadelesini sürdürecektir.

EMO, önümüzdeki yıllarda da barıştan, dostluktan, dayanışmadan ve bir arada yaşamadan yana etkinliklerin içerisinde aktif olarak yer alacaktır.

EMO, önümüzdeki yıllarda da TMMOB ve bağlı Odaları ile birlikte toplumsal muhalefetin odağında yer alarak, onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam edecektir.

Herkes bilsin ki, EMO bu kararlılık içerisinde.

İyi ki bu ülkenin elektrik, elektronik, bilgisayar, biyomedikal mühendisleri var.

İyi ki bu mühendislerin örgütü Elektrik Mühendisleri Odası var.

İyi ki üst birliğimiz TMMOB ve bağlı Odaları var. ◀